

15 Ιανουαρίου, 1990

(ΣΑΒΒΙΑΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές.)

DATAMEDIA A.E.,

Εφeseίλονσα-Καθ' ης η αίτηση,

v.

K.S.N. (BUSINESS AIDS) LTD.,

Εφeseίβλητης-Αιτήτριας.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7423).

Αναδρομικότητα νόμων — Δικονομικοί νόμοι — Δεν ισχύει γ' αυτούς το τεκμήριο ότι δεν έχουν αναδρομική ισχύ.

5 Δικονομικοί νόμοι — Διάκριση μεταξύ ουσιαστικού και δικονομικού νόμου — Εκτέλεση δικαστικής αποφάσεως — Είναι θέμα δικονομίας.

10 Ο περί Κυρώσεως της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας, μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας, σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος 1984 (Ν.55/84) — Εγγραφή αποφάσεως Ελλαδικού Δικαστηρίου προς εκτέλεση στην Κύπρο — Ζήτημα δικονομικής φύσεως — Γι' αυτό και η σύμβαση εφαρμόζεται και επί αποφάσεων, που εκδόθηκαν πριν από την Κύρωση του νόμου.

15 Αναδρομικότητα Δικονομικών Νόμων — Εγγραφή αποφάσεως Ελλαδικού Δικαστηρίου προς εκτέλεση στην Κύπρο δυνάμει της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών — Ζήτημα δικονομικής φύσεως — Σύμβαση εφαρμόζεται και επί αποφάσεων, που είχαν εκδοθεί πριν από την Κύρωσή της με Νόμο.

20 Το Πρωτόδικο Δικαστήριο ακύρωσε εγγραφή αποφάσεως Ελλαδικού Δικαστηρίου, που είχε γίνει βάσει του Κυρωτικού Νόμου 55/84, με το σκεπτικό ότι ο νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ και επομένως δεν είναι εφαρμοστέος επί αποφάσεως, όπως η επίδικη Ελλαδική απόφαση, που είχαν εκδοθεί πριν από τη θέσπισή του.

25 Το Ανώτατο Δικαστήριο ανέτρεψε την εγγραφή με το αιτιολογικό ότι το θέμα εκτελέσεως δικαστικής αποφάσεως είναι δικονομικό και επομένως, σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές, έχει αναδρομική ισχύ.

Η έφεση επιτρέπεται με έξοδα εναντίον της εφeseίβλητης.

Έφεση.

Έφεση από αιτήτρια-εναγομένη κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Λαούτας, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 26 Μαΐου, 1987 (Αρ. Αίτησης 60/85) με την οποία ακύρωσε την εγγραφή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για εκτέλεση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς. 5

M. Χριστοφίδης, για τον Εφεσεύοντα.

A. Παναγιώτου, για τον Εφεσίβλητο.

Cur. adv. vult. 10

ΣΑΒΒΙΔΗΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Α. Κούρρης.

ΚΟΥΡΡΗΣ Δ.: Η έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας, η οποία ακύρωσε την εγγραφή στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, για εκτέλεση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, που έγινε με βάση τον Κυρωτικό Νόμο της Σύμβασης Νομικής Συνεργασίας, μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελληνικής Δημοκρατίας, σε θέματα Αστικού, Οικογενειακού, Εμπορικού και Ποινικού Δικαίου, Νόμος του 1984 (Νόμος 55/84). 15 20

Τα γεγονότα είναι πολύ σύντομα και είναι τα εξής: Στις 16/5/1984, το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιώς, εξέδωσε απόφαση στην υπόθεση υπ' αριθμό 498/84, για την καθ' ης η αίτηση-Εφεσεύουσα Εταιρεία και εναντίον της Αιτήτριας- Εφεσίβλητης Εταιρείας, για 243,100 δραχμές, που αντιστοιχούν περίπου με ΚΥ£1,280.00. Η Εφεσεύουσα Εταιρεία, με βάση το νόμο 55/84, ενέγραψε την απόφαση για εκτέλεση στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας στις 17/10/1985 και η Εφεσίβλητη Εταιρεία στις 26/11/1985 κατεχώρησε αίτηση με την οποία ζητούσε ακύρωση της εγγραφής της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς. 25 30

Η αίτηση για ακύρωση της εγγραφής, βασίστηκε σε πολλούς λόγους. Ένας από τους λόγους ήταν ότι ο νόμος 35

5 55/84, που τέθηκε σε ισχύ στις 25/8/1985, είναι μεταγενέστερος της ημερομηνίας εκδόσεως της απόφασης του Δικαστηρίου Πειραιώς και επειδή ο νόμος δεν έχει αναδρομική ισχύ, συνεπώς δεν είχε εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση.

10 Το πρωτόδικο Δικαστήριο, αποφάσισε ότι υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις για εγγραφή της απόφασης, βάσει του άρθρου 22 του νόμου 55/84, αλλά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο νόμος δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, για το λόγο ότι η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, λήφθηκε πριν την ισχύ του νόμου 55/84 και ακύρωσε το διάταγμα εγγραφής της απόφασης.

15 Ο ευπαίδευτος πρωτόδικος Δικαστής, κατέληξε επί του σχετικού σημείου, ως ακολούθως:

20 "Το τελευταίο σημείο είναι κατά πόσο ο Κυρωτικός Νόμος 55/84 έχει αναδρομική ισχύ. Η απόφαση της καθ'ης η αίτηση-ενάγουσας, λήφθηκε στις 16.5.1984. Σύμφωνα με το άρθ.34(2) του Κυρωτικού Νόμου η Σύμβαση θα άρχιζε να ισχύει ένα μήνα μετά την ανταλλαγή των εγγράφων επικύρωσης. Τα έγγραφα αυτά σύμφωνα με το Τεκμήριο 1 ανταλλάγησαν στις 25.7.1985. Άρα ο Νόμος θα ίσχυε από 25.8.85. Είναι κατάδηλον ότι η απόφαση λήφθηκε πολύ νωρίτερα από το χρόνο εφαρμογής της Σύμβασης. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο καλύπτονται αποφάσεις που λήφθηκαν. Είναι αναγνωρισμένη βασική αρχή ότι ένας νόμος αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας, εκτός αν υπάρχει πρόνοια σ' αυτό για το χρόνο ισχύος του. Και είναι επίσης βασική αρχή ότι ένας Νόμος δεν θα έχει αναδρομική ισχύ εκτός αν σαφώς αναφέρεται σ' αυτόν. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στον Κυρωτικό Νόμο και ως εκ τούτου δεν έχει αναδρομική ισχύ".

35 Το επιχείρημα του δικηγόρου της Εφεσείουσας Εται-

ρείας, είναι ότι ο νομοθέτης στο νόμο 55/84, δεν απαιτεί να είναι μεταγενέστερη του νόμου, η απόφαση του Ελληνικού Δικαστηρίου, για να μπορεί να εκτελεσθεί στην Κύπρο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου 55/84. Ούτε έχει διάταξη ο νόμος 55/84, που να λέει ότι αποφάσεις Δικαστηρίων μεταγενέστερες της θεσπίσεως του νόμου δεν εκτελούνται στην Κύπρο. Αν ήθελε μια τέτοια κατάσταση πραγμάτων, ο νομοθέτης θα την έθετε στο ίδιο το κείμενο του νόμου, όπως το έκαμε με τον περί Αλλοδαπών Δικαστικών Αποφάσεων (Αμοιβαία Εκτέλεση) Νόμο, Κεφ. 10.

Ο δικηγόρος της Εφεσίβλητης Εταιρείας, ισχυρίστηκε ότι δεν υπάρχει καμιά πρόνοια στο νόμο 55/84, που να ομιλεί για αναδρομική ισχύ και επειδή η απόφαση του Ελληνικού Δικαστηρίου εκδόθηκε προ της θεσπίσεως αυτού του νόμου, τότε ο νόμος δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση.

Το άλλο επιχείρημα του δικηγόρου της Εφεσίβλητης Εταιρείας, είναι ότι ο Νόμος Κεφ. 10, δεν καταργήθηκε. Ότι δεν προνοείται στον Κυρωτικό Νόμο, τότε εφαρμόζεται ο βασικός νόμος που είναι το Κεφ. 10. Ο νόμος 55/84, δεν προνοεί πότε εφαρμόζονται οι πρόνοιες για εκτέλεση και επομένως εφαρμόζεται το άρθρο 3(2)(γ) του Κεφ. 10, που προνοεί ότι ο νόμος εφαρμόζεται σε αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την ισχύ του Κεφ. 10.

Δεν συμφωνούμε με τον ευπαίδευτο δικηγόρο της Εφεσίβλητης Εταιρείας ότι ο νόμος Κεφ. 10, είναι ο βασικός νόμος. Το Κεφ. 10 είναι τελείως άσχετο και δεν έχει καμιά εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, διότι δεν έχει εφαρμογή αυτός ο νόμος για την Ελλάδα. Προ της θεσπίσεως του νόμου 55/84, απόφαση Ελληνικού Δικαστηρίου μπορούσε να εκτελεστεί στην Κύπρο, μόνο μετά από την απόδειξή της σε αγωγή. Επίσης, δεν συμφωνούμε με την κατάληξη του ευπαίδευτου πρωτόδικου Δικαστή και βεβαίως ούτε με το επιχείρημα του δικηγόρου της Εφεσίβλητης Εταιρείας, ότι ο νόμος 55/84 δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση για τους λόγους που θα αναφέρουμε πιο κάτω.

Πρέπει πρώτα, να εξετάσουμε κατά πόσο ο νόμος 55/84 είναι σχετικός με τη Δικονομία (Procedural Act) ή κατά πόσο είναι ουσιαστικός νόμος (Substantive Law). Εάν είναι ουσιαστικός νόμος, τότε η ισχύς του αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από την ημερομηνία που θα ήθελε καθοριστεί. Δεν θα έχει αναδρομική ισχύ, εκτός εάν υπάρξει ρητή πρόνοια περί τούτου, στο θεσπισθέντα νόμο. Εάν όμως, ο νόμος είναι σχετικός με τη Δικονομία, είναι δηλαδή Procedural Act, τότε δεν τεκμαίρεται ότι δεν έχει αναδρομική ισχύ, διότι δεν υπάρχει κεκτημένο δικαίωμα, αναφορικά με τη Δικονομία. Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί, είναι κατά πόσο ο υπό κρίση νόμος είναι σχετικός με τη Δικονομία, ή είναι ουσιαστικός νόμος. Στο σύγγραμμα Dicey & Morris "The Conflict of Laws", δέκατη έκδοση, τόμος 2; σελίδα 1178, αναφέρεται κάτω από το Κεφ. 35, που είναι σχετικό με το κατά πόσο ένας νόμος αφορά τη Δικονομία ή είναι ουσιαστικός νόμος, ότι η εκτέλεση απόφασης είναι Δικονομικής φύσεως- "Similarly the method of enforcing a judgment is a matter of procedure".

Και ο Maxwell on Interpretation of Statutes, δωδεκάτη έκδοση στη σελίδα 222, αναφέρει τα εξής σχετικά με νόμους που αφορούν τη Δικονομία:

"Procedural Acts

25

The presumption against retrospective construction has no application to enactments which affect only the procedure and practice of the courts. No person has a vested right in any course of procedure, but only the right of prosecution or defence in the manner prescribed for the time being, by or for the court in which he sues, and if an Act of Parliament alters that mode of procedure, he can only proceed according to the altered mode. "Alterations in the form of procedure are always retrospective, unless there is some good reason or other why they should not be.

30
35

Thus the provision of section 128 of the Common Law Procedure Act 1852, that the plaintiff might issue execution within six years from the recovery of a judgment without revival of the judgment, was held to apply to a judgment which had been signed more than a year and a day before the Act was passed, and which therefore could not have been put in force under the previous state of the law without revival."

5

Σε πρόχειρη μετάφραση:

"Δικονομικές πράξεις

10

Το τεκμήριο εναντίον της ερμηνείας της αναδρομικότητας, δεν έχει εφαρμογή σε νομοθετήματα που επηρεάζουν μόνο τη δικονομία και πρακτική των δικαστηρίων. Κανένα πρόσωπο δεν έχει κεκτημένο δικαίωμα σε οποιαδήποτε διαδικασία, εκτός από το δικαίωμα δίωξης και υπεράσπισης κατά τον προβλεπόμενο κατά το συγκεκριμένο χρόνο, τρόπο, υπό ή ενώπιον του εκδικάζοντος δικαστηρίου, και αν οποιαδήποτε νομοθεσία τροποποιεί τον τρόπο διαδικασίας, μπορεί μόνο να ενεργήσει σύμφωνα με την τροποποιημένη διαδικασία. Δικονομικές τροποποιήσεις έχουν πάντοτε αναδρομική ισχύ, εκτός αν υπάρχει καλή αιτία περί του αντιθέτου.

15

20

'Ετσι οι πρόνοιες του άρθρου 128 του Common Law Procedure Act 1852, ότι ο ενάγων πρέπει να προχωρήσει σε εκτέλεση εντός έξι ετών από τη λήψη της απόφασης χωρίς αναβίωση της απόφασης, αποφασίστηκε ότι εφαρμόζεται σε απόφαση που έχει εκδοθεί περισσότερο από ένα χρόνο και μια ημέρα πριν από τη θέσπιση του νόμου και η οποία κατά συνέπεια δεν θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής δυνάμει του προηγούμενου νομικού καθεστώτος χωρίς αναβίωση".

25

30

Για τους πιο πάνω λόγους, είμεθα της γνώμης ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο, λανθασμένα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο νόμος 55/84 δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση.

Η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ακυρώνεται και η Εφεσίβλητη Εταιρεία μπορεί να προχωρήσει στην εκτέλεση της απόφασης του Ελληνικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με το νόμο 55/84. Η Εφεσίβλητη Εταιρεία να πληρώσει τα έξοδα της εφέσεως.

Εφεση επιτρέπεται.